

Wat kan ons as jongmense en studente by Calvin leer ?¹

deur S Le Cornu

Inleiding

Johannes Calvin (1509-1564), die Franse hervormer van Geneva, het 'n groot passie gehad om die nageslag die vrese van die HERE te leer (Spr.1:7). Dit kom veral tot uiting in twee aspekte van sy werksaamheid in Geneva, Switzerland:

1. die kinders is van kleins af die Psalms geleer, sodat die gemeente weer 'n singende gemeente kon word.
2. hy het hom be-arbei vir 'n universiteit in Geneva waar die leiers van more opgelei en toegerus is, sodat hul daarvandaan die hele Europa kon ingaan om die Woord van God te versprei.

In hierdie artikel wil ek fokus op 'advies' wat Calvin sou hê vir vandag se jongmense en studente, deur 'n paar skrywes uit sy werke aan te haal, en dit spesifiek toepaslik te maak vir ons eie tyd:

1. Die gelowige jongmens rig sy lewe in volgens God se Woord, nie sy eie sondige gedagtes nie

“Waarmee sal die jongeling sy pad suiwer hou? Deur dit te hou na u woord.” – Ps.119:9

In sy kommentaar op hierdie vers, wys Calvin op twee noodsaaklike redes waarom 'n jongmens sy lewe moet inrig volgens God se Woord:

1.1. *“Op hierdie manier stimuleer die profeet mense op om ‘n vroeë en gedurige regulering van hul optredes, en om dit nie langer uit te stel nie, in lyn met die woorde van Salomo, “En dink aan jou Skepper in die dae van jou jonkheid voordat die ongelukkige dae kom en die jare aanbreek waarvan jy sal sê: Ek het daar geen behae in nie” (Pred.12:1)*

'n Jongmens se lewe moet dus van vroeg af geoefen word in 'n lewe in diens van God en sy naaste, want hoe ouer 'n mens word, hoe moeiliker word dit om slegte gewoontes en luiheid af te lê. Ouers moet hul kinders ook van jongs af leer om hul lewe in te rig volgens sy Woord, en self 'n voorbeeld daarin te wees (Deut.6:4-9).

1.2 *“Daar is ook 'n ander rede, wat groei vanuit die feit dat die vleeslike neigings in die jeug baie sterk is, en daarom is dubbele selfbeheersing nodig; en hoe meer hul geneig is tot oormaat, hoe groter is die noodsaaklikheid om daardie losbandigheid te demp.”*

Calvin het die sondige natuur van die mens goed geken, en veral vandag se jongmens moet deeglik bewus wees van sy eie geneigdheid tot die sonde en onreg, want dit sal hom juis soveel te meer nie op sy eie insigte laat vertrou nie, maar op Christus en sy Woord om sy hele lewe daarvolgens in te ruim. Wanneer die jongmens deur jare ge-oefen is om 'ja' te sê vir wat goed, reg en heilig is; en 'nee' vir wat verkeerd, onheilig en goddeloos is, sal dit in sy ouer lewe goeie vrug dra (Spr.22:6; Tit.2:11,12).

2. Die doel van student wees is om te studeer, nie 'n jagtog om plesier nie

“As jy kom, moet jy die reismantel bring wat ek by Carpus in Troas laat bly het, en die boeke, veral die perkamente.” – 2 Tim.4:13

Calvin wys op die belangrikheid om te lees, en dus te studeer, as hy by hierdie vers as volg skryf: *“Maar laat ons weet dat hierdie gedeelte gelowiges aanbeveel om gedurig te lees, sodat hul daaruit 'n voordeel kan trek.”*

¹ Hierdie artikel het verskyn in die VCHO se tydskrif, *Roeping en Riglyne*, se gedenkuitgawe oor Johannes Calvin (Jaargang 57 nr.3), Desember 2009, p.8-10. Die volledige uitgawe is hier beskikbaar: <http://www.vcho.co.za/publ/RR.php>

Daar is onder ons volk 'n groot krisis wat hierdie saak betref: mense, veral jongmense, lees nie meer nie. Al wanneer hul sal lees, is as dit nodig is vir 'n eksamen of as daar een of ander finansiële voordeel uit getrek kan word. In hierdie vers sien ons dat Paulus tot aan die einde van sy lewe aan die lees en studeer was. Die ware student is 'n lewenslange student, leer die Skrif en Calvyn ons hier. Soos die gesegde dit stel: "lesers word leiers!" Ouers moet daarom ook toesien dat hul van vroeg af hul kinders met boeke grootmaak, en self ook lees. Sit maar gerus bietjie die TV en rekenaar af, en kuier as familie en vriende om 'n goeie boek !

Hier wil ek die gelowige student en jongmens sterk aanbeveel, om naas die Bybel en die belydeniskrifte, ook die volgende twee boeke te lees om meer te leer oor ons Christelike geloof en Calvyn se lewe:

1. *Die Institusie van die Christelike Godsdienst*, verkorte weergawe deur A. Duvenhage

2. *Johannes Calvyn: 'n Historiese Roman*, Jansie van der Walt

(Albei boeke is beskikbaar by Admin Buro: 018 297 3986)

3. 'n Gelowige jongmens kompromieer nie sy geloof nie

"En Daniël het hom voorgeneem om hom nie te verontreinig met die spys van die koning of met die wyn wat hy gedrink het nie; daarom het hy die owerste van die hofdiens vergunning gevra dat hy hom nie hoef te verontreinig nie." – Dan.1:8

Daniel het nie van die koning se kos ge-eet nie, omdat hy sy lewe volgens God se wet ingerig het (Ps.119:9), en volgens die OT wette was die kos van die koning onrein. Calvyn skryf by hierdie vers:

"Hier wys Daniel ons sy volharding ... hy het seker gemaak dat hy nie van die vrees van God afdwaal nie, en ook nie 'n vreemdeling vir sy volk word nie, hy bly getrou aan sy afkoms, en bly suiwer en onbesmet, 'n opregte aanbidder van God."

Nie groepsdruk nie, nie die meerderheid nie, nie die tydsgees nie, maar die liefde en vrees vir die Here Jesus moet die lewe van die gelowige jongmens kenmerk, ongeag in watter omstandighede hy is. Gee nie om hoe goddeloos en onchristelik ons universiteite word nie, ons kan nogsteeds as sy kinders nougeset in sy weë wandel deur die krag van die Heilige Gees.

Ons sien ook in Daniël se drie vriende se optrede (Dan.3), en in Daniel se optrede later in sy lewe (Dan.6:11) dat hul nie hul geloof gekompromieer het nie, maar eerder bereid was om dood te gaan, as om aan God se gebooe ongehoorsaam te wees (Dan.3:17,18).

Is dit ook waar in ons lewens as jongmense ?

In ons elkeen se studentelewe ?

4. Die gelowige jongmens oefen hom veral in die godsaligheid

"Maar verwerp onheilige en oudwyfse fabels, en oefen jou in die godsaligheid. Want die liggaamlike oefening is tot weinig nut, maar die godsaligheid is nuttig vir alles, omdat dit die belofte van die teenwoordige en die toekomstige lewe het." – 1 Tim.4:7,8

Die gelowige jongmens geniet spaarsamig van hierdie wêreld, sy oë gefokus op Christus en die toekomstige lewe (Hebr.12:1,2), terwyl hy tevrede is met wat hy ontvang uit God se hand. Calvyn skryf by hierdie vers:

"Laat ons onthou om te onderskei tussen die goeie dinge van die huidige en die toekomstige lewe; want God skenk goedheid aan ons in hierdie wêreld, sodat ons kan proe aan sy goedheid, en deur daaraan te proe, al die hemelse voordele begeer asook daarmee tevrede te wees. Die goeie dinge is

daarom in hierdie lewe vermeng met baie swaarkry, en selfs kan ons sê dat sommige oorval word daardeur, want dit is nie goed as ons oorfloed in hierdie wêreld het nie, sodat ons ons daaraan sal oorgee in luuksheid nie.”

Christus sê ook op ‘n plek die volgende oor hoe ons as jongmense hom moet volg: ²⁴ *Want elkeen wat sy lewe wil red, sal dit verloor; maar elkeen wat sy lewe om My ontwil verloor, hy sal dit red.* ²⁵ *Wat baat dit 'n mens tog as hy die hele wêreld win, maar homself verloor of skade aandoen?* (Luk.9:24,25)

5. Die gelowige jongmens moet ook ‘n voorbeeld en getuigenis wees midde hierdie wêreld

“Laat niemand jou jonkheid verag nie, maar wees 'n voorbeeld vir die gelowiges in woord, in wandel, in liefde, in gees, in geloof, in reinheid”. – 1 Tim.4:12

Die gelowige student moet nie net sy geloof bely in hierdie wêreld nie, maar in die besonder ook uitlewe. Ons vind ons al meer in ‘n samelewing en veral studentelewe wat nie meer die vrese van die Here ken nie, en daarom moet daar ook van gelowige jongmense ‘n getuigenis uitgaan deur hul christelike lewenswyse. Calvin skryf:

“Ware versiering ... is nie uiterlike kenmerk nie ... maar suiwerheid van leer en ‘n heilige lewe ... deur die hele lewe: ‘woorde en dade’ ... ywer vir God ... reinheid van die hele lewe ...”

Die gelowige student moet dus in wat hy glo én doen, suiwer wees. Dit help nie om net om suiwer te lewe, maar dwalinge aan te hang nie (sien ook Tit.2:7 en 1 Tim.4:16: *Let op jouself en die leer ...*).

6. Die gelowige jongmens wil God bo alles eer in sy lewe

“Lê jou daarop toe om jou beproef voor God te stel as 'n werker wat hom nie hoef te skaam nie, wat die woord van die waarheid reg sny. – 2 Tim.2:15

Die gelowige student, ongeag in watter studierigting hy hom bevind, wil God eer deur sy studies te doen in die Lig van God se Woord (Ps.36:10). Hy wil God behaag in sy hele lewe, ook in sy studeerkamer. Dit beteken nie net ‘n godsvresende lewe nie, maar ook dat elke vakgebied, elke wetenskapsterrein deur die bril van God se Woord bestudeer sal word (*Institusie* I.6.1). Die gelowige student hou vas aan die belydenis van A. Kuyper: elke duimbreedte van die heelal behoort aan Christus !

Calvin skryf: *“Deur hierdie term (werker) vermaan Paulus hulle wat niks doen nie. Laat ons daarom ‘werkers’ wees ... op so ‘n manier dat sekere vrugte gesien sal word en dat ons geen rede het om ons te skaam nie ... In kort, Paulus roep Timoteus op om fluks te wees ... “*

Die gelowige student is nie ‘n lui student nie, maar fluks besig om sy roeping te vervul in hierdie lewe tot eer van God. Moenie jouself Christenstudent noem, maar in jou studies berei jy nie voor vir klasse, leer nie vir eksamens en werk nie hard nie. Veral mense van ander gelowe, wat baie maal hardwerkendes is (Moslems, Chinese Budhistes, Joodse studente) sal nie wil deel wees van die Christelike geloof as dit ‘n klomp luiards en nuttelose mense tot gevolg het nie. Moenie Christus se naam weggooi deur lui en onverantwoordelike studente te wees wat Pa se geld mors op universiteit nie. Die ergste is natuurlik teologiese studente wat nie toegewy is aan hul studies en roeping nie. Onthou die Prediker sê daar is ‘n plek vir ontspanning, geniet en rus (Pred.3:13), maar dit staan alles in die konteks en raamwerk van Pred.11:9,10 en 12:13,14:

Verbly jou, o jongeling, in jou jeug en laat jou hart jou vrolik maak in die dae van jou jonkheid; en wandel in die weë van jou hart en in die aanskouing van jou oë; maar weet dat God jou oor al hierdie dinge in die gerig sal bring. En weer verdriet uit jou hart, en hou die kwale weg van jou liggaam,

want die jeug en die jonkheid is nietigheid. ... Die hoofsaak van alles wat gehoor is, is: Vrees God en hou sy gebooie; want dit geld vir alle mense. Want God sal elke werk bring in die gerig wat kom oor al die verborge dinge, goed of sleg.

Vanselfsprekend is dit dan ook dat as die gelowige student die Woord as bril gebruik om na sy lewe en studies te kyk, hy die Woord ook reg en tot eer van God moet gebruik. So moet die student dus nie net student wees van sy eie vakgebied nie, maar ook God se Woord, sy hele lewe lank. Daarom moet die gelowige student gereeld Bybel lees, eredienste bywoon, bybelstudies en seminare opsoek op verder toegerus te word, goeie boeke lees wat hom verder toerus vanuit Christelike oogpunt, ens.

7. Laastens, die gelowige jongmens kan sonder Jesus Christus niks doen nie

⁵ *Ek is die wynstok, julle die lote. Wie in My bly, en Ek in hom, hy dra veel vrug; want sonder My kan julle niks doen nie. – Joh.15:5*

Alles wat hierbo genoem is, van punt 1 tot 6, om gelowig te wees, om gelowig jonk te wees, om ‘n gelowige student te wees ook in vandag se wêreld, kan ek nie wees sonder ‘n vaste geloof in Jesus Christus nie.

Calvyn skryf hier: “*Solank ons apart van Hom staan, sal ons geen vrugte oplewer wat goed en aanvaarbaar is vir God nie, ons is nie in staat om enigiets goed te doen nie. ... Die Skrif wys op ‘n ander plek dat ons droog en onbruikbaar is, voordat ons in Hom is.*”

Maarten Luther, se slagspreuk was: ons word gered uit genade, deur die geloof alleen sonder die werke. Daarmee is ons met Hom eens, maar Calvyn gaan verder en sê die redding is nie ‘n doel opsigself nie, maar die doel van alles, ook ons redding is: *solī Deo gloria* (aan God alleen die eer). En, ons kan God alleen eer, as ons in Christus is (*sola Christi*).

Om saam te vat: in hierdie sewe punte het ons gesien dat Calvyn ons as jongmense, as gelowige studente leer om midde in hierdie wêreld, toegerus te word deur God se Gees en Woord, om sy skepping te studeer, sodat al die lof en eer aan Hom mag gaan.

“Of julle dan eet of drink of enigiets doen (*jongmens of student* wees!), doen alles tot verheerliking van God.”

– 1 Kor.10:31

Bronnelys

BYBEL. 1953. *Die Bybel: dit is die ganse Heilige Skrif wat al die kanonieke boeke van die Ou en die Nuwe Testament bevat*. Kaapstad: Bybelgenootskap Van Suid-Afrika.

CALVYN, J. 1002. *Institusie van die Christelike Godsdiens*. Potchefstroom: Calvyn Jubileum Boekefonds, [Online] Available: Logos Library System.